

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Liite 1

1.Talouden toteutumatiiedot: (9/2022)

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 9/2021	MTA2022	TOT 9/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TUOSLASKELMA							
Toimintatuotot	2 777 349	2 334 575	2 605 500	2 428 551	93,2	-176 949	2 605 500
Myyntituotot	1 363 469	928 183	1 241 700	742 288	59,8	-499 412	
Maksutuotot	901 671	497 151	850 000	528 758	62,2	-321 242	
Tuet ja avustukset	462 558	885 454	432 400	1 122 327	259,6	689 927	
Muut toimintatuotot	49 651	23 787	81 400	35 178	43,2	-46 222	
Toimintakulut	-23 746 316	-17 797 218	-24 371 089	-18 672 759	76,6	5 698 330	-24 571 089
Henkilöstökulut	-16 557 597	-12 381 016	-16 706 700	-12 874 965	77,1	3 831 735	-16 906 700
Palkat ja palkkiot	-13 370 830	-9 988 392	-13 585 800	-10 346 476	76,2	3 239 324	
Henkilösivukulut	-3 186 767	-2 392 624	-3 120 900	-2 528 489	81,0	592 411	
Palvelujen ostot	-5 167 669	-3 798 651	-5 546 839	-4 197 579	75,7	1 349 260	-5 546 839
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-703 771	-593 155	-715 300	-573 314	80,2	141 986	-715 300
Avustukset	-870 334	-698 278	-900 800	-688 717	76,5	212 083	-900 800
Muut toimintakulut	-446 945	-326 118	-501 450	-338 184	67,4	163 266	-501 450
Toimintakate	-20 968 967	-15 462 643	-21 765 589	-16 244 208	74,6	5 521 381	-21 965 589

Varhaiskasvatuspalvelut (ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 9/2021	MTA2022	TOT 9/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TUOSLASKELMA							
Toimintatuotot	690 523	402 010	586 300	675 155	115,2	-88 855	586 300
Toimintakulut	-7 531 713	-5 677 124	-7 777 401	-6 055 081	77,9	-1 722 320	-7 977 401
Toimintakate	-6 841 190	-5 275 114	-7 191 101	-5 379 926	74,8	-1 811 175	-7 391 101

Perusopetus ja keskiasteen koulutus (Ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 9/2021	MTA2022	TOT 9/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TUOSLASKELMA							
Toimintatuotot	1 495 430	1 528 048	1 350 100	1 385 184	102,6	-35 084	1 350 100
Toimintakulut	-13 279 149	-9 983 437	-13 484 256	-10 316 620	76,5	-3 167 636	-13 484 256
Toimintakate	-11 783 719	-8 455 389	-12 134 156	-8 931 436	73,6	-3 202 720	-12 134 156

Vapaa-aikapalvelut (Ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 9/2021	MTA2022	TOT 9/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TUOSLASKELMA							
Toimintatuotot	591 396	404 517	669 100	368 212	55,0	300 888	669 100
Toimintakulut	-2 935 455	-2 136 657	-3 109 432	-2 301 058	74,0	-808 374	-3 109 432
Toimintakate	-2 344 059	-1 732 140	-2 440 332	-1 932 846	79,2	-507 486	-2 440 332

Sivistyspalvelujen toimintatuottojen toteutumaa selittää se, että hankerahoitusta on myönnetty alkuvuonna merkittävästi arvioitua enemmän varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Rahoituksesta 500 000 – 600 000 euroa kuitenkin siirretään loppuvuodesta vuodelle 2023, jolloin tämän hetkinen toteutuma vähenee. Lisäksi varhaiskasvatuksessa hoitopäivämaksut vähenevät jonkin verran asiakasmaksulain muutosten takia 1.8.2022 alkaen. Vapaa-aikapalvelujen toimintatuottoihin vaikuttaa olennaisesti, miten asiakkaat käyttävät palveluja loppuvuoden aikana.

Henkilöstökulujen toteutumaan vaikuttavat olennaisesti sijaisuskulujen toteutuma varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Varhaiskasvatuksessa henkilöstö lisääntyy syksyllä muutamalla henkilöllä alkuvuoteen verrattuna (hoidon tarpeen lisääntyminen, tuen tarve). Hanketoiminta on syksyllä 2022 varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa jonkin verran laajempaa kuin alkuvuonna.

Kuljetuskustannuksissa on korotuspaineita polttoaineen hinnannousun takia. Lautakunta päätti 25.5.2022 korottaa kilometrihintoja 0,14 eurolla 1.3.2022 alkaen lukukauden loppuun. Syksyn osalta asiaa käsitellään 29.9.2022 lautakunnassa. Palvelujen ostoihin vaikuttavat myös lukiokoulutuksen maksuosuus ja toisiin kuntiin sijoitettujen lasten opetus-kustannukset. Varhaiskasvatuksessa yksityiset palveluntuottajat ovat esittäneet hintojen korottamista (lautakunta käsittelee asiaa syyskuussa).

Tämänhetkisen arvion mukaan palvelualan kokonaisuus näyttäisi toteutuvan muuten aika lailla budjetoidun mukaisesti, mutta merkittävin ylitys näyttäisi tulevan varhaiskasvatuksen henkilöstömenoissa. Merkittävänä epävarmuustekijänä ovat kuitenkin loppuvuoden sijaisuskulut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä opetuspalvelujen ostoista aiheutuvat kulut (mm. lastensuojelulain perusteella sijoitetut lapset, lukiokoulutuksen maksuosuus).

Talousarvion 2022 on perusteltua tehdä seuraavat määrärahamuutokset:

- toimintakulujen lisääminen 200 000 euroa (varhaiskasvatukset henkilöstökulut)

Palkkamenojen tarkempi seuranta, (kuukausittainen palkkasumma), (suluissa edellisen vuoden vastaava summa)

Palkkamenot 2015 (talousarvio):	13 748 400
Palkkamenot 2015 (toteutuma):	14 017 553
Palkkamenot 2016 (talousarvio):	13 318 500
Palkkamenot 2016 (toteutuma):	13 637 551
Palkkamenot 2017 (talousarvio):	12 559 400
Palkkamenot 2017 (toteutuma):	12 511 785
Palkkamenot 2018 (talousarvio):	12 487 300
Palkkamenot 2018 (toteutuma):	12 861 742
Palkkamenot 2019 (talousarvio):	12 539 450
Palkkamenot 2019 (toteutuma):	13 186 148
Palkkamenot 2020 (talousarvio):	11 835 300
Palkkamenot 2020 (toteutuma):	12 213 628
Palkkamenot 2021 (talousarvio):	12 948 720
Palkkamenot 2021 (toteutuma):	13 370 830
Palkkamenot 2022 (talousarvio):	12 775 800

Kuukausi	Varhaiskasvatus	Perusopetus ja lukio	Vapaa-aika	Yhteensä	Erotus/ kumulatiivinen
tammikuu	273 248 (254 514)	652 270 (640 934)	115 823 (103 991)	1 041 341 (999 439)	+41 902
helmikuu	279 484 (279 181)	675 041 (654 733)	137 440 (106 199)	1 091 965 (1 040 113)	+93 754
maaliskuu	277 725 (269 752)	668 252 (672 201)	137 631 (122 460)	1 083 608 (1 064 413)	+112 949
huhtikuu	287 117 (295 425)	680 115 (663 510)	148 738 (139 331)	1 115 970 (1 098 266)	+130 653
toukokuu	285 494 (291 719)	664 335 (668 373)	137 064 (140 565)	1 086 893 (1 100 657)	+116 889
kesäkuu	474 413 (411 703)	1 017 260 (987 714)	222 684 (197 102)	1 714 357 (1 596 519)	+234 727
heinäkuu	280 938 (268 104)	603 658 (751 559)	117 382 (119 674)	1 001 978 (1 139 337)	+97 368
elokuu	309 360 (263 117)	657 692 (496 737)	128 494 (110 369)	1 095 546 (870 223)	+322 691
syyskuu	307 575 (278 970)	686 557 (675 625)	120 685 (124 830)	1 114 817 (1 079 425)	+358 084

Palvelujen ostojen (U) tarkempi seuranta, (suluissa edellisen vuoden vastaava summa)

Palvelujen ostot 2015 (talousarvio):	3 665 600
Palvelujen ostot 2015 (toteutuma):	3 672 448
Palvelujen ostot 2016 (talousarvio):	4 291 000
Palvelujen ostot 2016 (toteutuma):	4 319 433
Palvelujen ostot 2017 (talousarvio):	5 376 800
Palvelujen ostot 2017 (toteutuma):	5 452 698
Palvelujen ostot 2018 (talousarvio):	5 358 300
Palvelujen ostot 2018 (toteutuma):	5 472 038
Palvelujen ostot 2019 (talousarvio):	5 487 500
Palvelujen ostot 2019 (toteutuma):	5 298 860
Palvelujen ostot 2020 (talousarvio):	5 108 520
Palvelujen ostot 2020 (toteutuma):	4 581 318
Palvelujen ostot 2021 (talousarvio):	5 011 870
Palvelujen ostot 2021 (toteutuma):	5 167 669
Palvelujen ostot 2022 (talousarvio):	5 266 839

Kuukausi	Varhaiskasvatus	Perusopetus ja lukio	Vapaa-aika	Yhteensä	Erotus/ kumulatiivinen
tammikuu	100 176 (193 352)	186 374 (129 909)	18 170 (39 646)	304 720 (362 908)	-58 188
helmikuu	290 677 (200 523)	147 989 (416 616)	13 135 (20 724)	451 801 (637 863)	-244 250
maaliskuu	274 069 (196 720)	512 553 (159 958)	24 387 (14 119)	811 009 (370 797)	+195 962
huhtikuu	219 092 (203 646)	221 755 (171 794)	26 931 (19 704)	467 767 (395 144)	+268 596
toukokuu	223 661 (200 810)	233 214 (240 628)	25 684 (26 097)	482 559 (467 535)	+283 620
kesäkuu	216 204 (183 433)	198 628 (144 434)	16 019 (19 784)	430 851 (347 651)	+366 820
heinäkuu	167 788 (200 052)	48 267 (115 849)	13 974 (10 773)	230 029 (326 674)	+270 175
elokuu	206 901 (160 041)	262 831 (258 649)	55 308 (21 725)	525 040 (440 415)	+354 800
syyskuu	206 371 (212 184)	271 847 (220 248)	15 584 (17 242)	493 802 (449 674)	+398 928

2. Henkilöstötilanne: Vakanssiseuranta

Varhaiskasvatus:

Nimike	Tp14	Tp15	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Ta22	4/22	8/22
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksenohjaaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Palvelusihteeri	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	10	9	5	6	6	5,5	2	2	0	0	0
Perhepäivähoitaja	39	35	31	27	27	26	19	18	17	16	12
Varhaiskasvatuksen eo	2	2	2	2	2,5	3,5	4	4	5	4	5
Kuraattori	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	9	9	9	9	8	8	7	7	7	7	6
Varhaiskasvatuksen opettaja	25	24	22	19	20,5	19,5	21	21	24	25	28
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	42	44	42	40	38,5	35,5	38	38	40	45	51

Päiväkotiapulainen	1	1	1	1	0,5	0	0	0	0	0	0
Ryhmäavustaja	9	7	6	6	5,5	4	5	5	3	3	2
Yhteensä	142	136	123	115	113,5	108	102	101	102	106	110

15.9.hanketyöntekijänä aloitti varhaiskasvatuksen alueellinen sosionomi.

Perusopetus:

Nimike	Tp14	Tp15	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Ta22	4/22	8/22
Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4,5	5
Rehtori	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4
Luokanopettaja	53	52	52	53,5	54,5	55	54	53	52	51	51
Lehtori	36,5	35	33	30	30,5	31	31	30	30	30	30
Pt. tuntiohjaaja	17	18	20	20	21	21	25	22	18	21	23
St. tuntiohjaaja	3	3,5	4	4,5	3	1,5	0	0	0	0	0
Erityislukunopettaja	17	16	15	15	12,5	12,5	11	12	14	14	14
Erityisohjaaja	6,5	7	7	7	7,5	8	8	8	8	8	8
Esikoulun opettaja	3	2	1,5	2	2	2	2	1	0	0	0
Lehtori (vanh.)	15	15	15	0	0	0	0	0	0	0	0
Koulunkäynninohjaaja	39	38,5	41	43	47	48	44	42	46	50	48
Apip -ohjaaja	4	4	4	4	4,5	3,5	4	4	4	4	4
Koulukuraattori	1	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Koulupsykologi	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3
Yhteensä	208	205	206,5	195	198,5	198,5	195	188	188	192,5	194

Vapaa-aikapalvelut:

Nimike	Tp14	Tp15	Tp16	Tp17	Tp18	Tp19	Tp20	Tp21	Ta22	4/22	8/22
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Kirjastovirkailija	9	9	9	8,7	9	8	7	8	8	8	8
Kulttuurisihteeri	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Musiikinohjaaja	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	1	1	0,5	0,5	0
Kulttuuriohjaaja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Liikuntasihteeri	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Liikunnanohjaaja	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4
Kassa-/kahviotyöntekijä	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Laitoshuoltaja	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Laitosmies	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Uimaopettaja	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilapäistyöntekijät	0,5	0,5	0	0	0,5	1,5	-	-	0,5	0,2	0,2
Nuorisosihteeri	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4	1	1	1	1	0	1
Nuoriso-ohjaaja	2,40	2,4	1,6	2,5	3	2	4	4	4	5	4,6
Hanketyöntekijä	3,10	3,1	3,4	3,7	2,6	2,5	-	-	-	1	1
Nuorisotilan ohjaaja	0,1	0,1	0,3	0,3	0,4	0,3	-	-	0,3	0	0
Rehtori	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
Opettaja/työväenopisto	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
St. tuntiohjaaja/to	80	58	82	89	86	86	69	80	11	10	10
Opettaja/musiikkiopisto	5	5,5	5	4	4,5	4,5	4	4	5	5	5
St. tuntiohjaaja/mo	17	15,5	16	16	15	15	13	12	5	5,1	8,2
Palvelusihteeri	1	1	1	1	2	2	1	1	1,5	1,5	1
Yhteensä	138	115	138,2	144,9	142,8	142,3	118	130,0	56,8*	56,3	56,0

*muutettu numerot henkilötyövuosiksi (aiemmin vakansseja)

Sijaisten käyttö (sijaisten työtunnit/kk)

Vastuualue	1/17	2/17	3/17	4/17	5/17	8/17	9/17	10/17	11/17	12/17
------------	------	------	------	------	------	------	------	-------	-------	-------

Varhaiskasvatus	308	307	671	678	711	281	680	836	482	477
Perusopetus	955	1052	1727	1271	1264	586	1242	821	968	451
Yhteensä	1263	1359	2398	1949	1975	867	1922	1657	1450	928
joista lisäkustannuksia	938	1196	2098	1687	1373	491	1470	1179	1086	619
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	938	2134	4232	5919	7292	7783	9253	10432	11518	12137

Vastuualue	1/18	2/18	3/18	4/18	5/18	8/18	9/18	10/18	11/18	12/18
Varhaiskasvatus	590	688	842	890	1095	809	385,5	544	494	350
Perusopetus	943	743	1349	1128	723	311	925,5	700	797	557
Yhteensä	1533	1431	2191	2018	1818	1120	1311	1244	1291	907
joista lisäkustannuksia	1041	1051	1645	1402	1234	952	884	1058	814	362
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1041	2092	3737	5139	6373	7325	8209	9267	10081	10443

Vastuualue	1/19	2/19	3/19	4/19	5/19	8/19	9/19	10/19	11/19	12/19
Varhaiskasvatus	484	377	507	540	427	263	541	325	347	262
Perusopetus	903	801	956	897	691	240	632	729	824	442
Yhteensä	1387	1178	1463	1437	1118	503	1173	1054	1171	704
joista lisäkustannuksia	1100	781	1245	1032	741	326	867	739	930	541
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1100	1881	3126	4158	4899	5225	6092	6831	7761	8302

Vastuualue	1/20	2/20	3/20	4/20	5/20	8/20	9/20	10/20	11/20	12/20
Varhaiskasvatus	287	452	515	338	193	177	231	731	534	287
Perusopetus	834	884	1019	107	429	321	1108	648	675	629
Yhteensä	1121	1336	1534	445	622	498	1339	1379	1209	916
joista lisäkustannuksia	678	895	949	85	167	369	1039	1135	961	592
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	678	1573	2522	2607	2774	3143	4182	5317	6278	6870

Vastuualue	1/21	2/21	3/21	4/21	5/21	8/21	9/21	10/21	11/21	12/21
Varhaiskasvatus	275	284	641	925	880	445	367	439	413	120
Perusopetus	742	768	816	818	621	205	966	867	767	530
Yhteensä	1017	1052	1457	1743	1501	650	1333	1306	1180	650
joista lisäkustannuksia	675	734	1261	1507	1282	442	840	951	841	418
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	675	1409	2752	4259	5541	5983	6823	7774	8615	9033

Vastuualue	1/22	2/22	3/22	4/22	5/22	8/22	9/22	10/22	11/22	12/22
Varhaiskasvatus	361	295	668	597	602	467	465			
Perusopetus	1391	1280	1361	943	895	462	1343			
Yhteensä	1752	1575	2029	1540	1497	929	1808			
joista lisäkustannuksia	1268	1259	1651	1332	1347	789	1110			
lisäkustannukset/ kumulatiivinen	1268	2527	4178	5510	6857	7646	8756			

3. Toiminnallisia vertailulukuja

Lapsia päivähoitossa, kotihoidon tuen piirissä olevat lapset:

	lapsia päivähoitossa yht.	kokopäivähoitossa	osapäivähoitossa	vain esiopetuksessa	kotihoidon tuen piirissä
Tp2012	651	-	-	-	274
Tp2013	621	-	-	-	304
Tp2014	668	-	-	-	280
Tp2015	673	-	-	-	270
Tp2016	647	327	286	34	240
Tp2017	655	241	386	31	212
Tp2018	656	208	414	35	219
Tp2019	613	296	285	33	214
Tp2020	562	349	198	19	201
Tp2021	598	345	225	22	157
1/2022	612	348	238	26	148
2/2022	613	355	232	26	156
3/2022	615	356	233	26	173
4/2022	633	444	160	27	170
5/2022	630	449	153	28	177
6/2022	571	472	91	8	143
7/2022	530	441	81	8	144
8/2022	551	400	135	16	159
9/2022	574	410	140	24	147

Koko- ja osapäivähoitossa olevien määrissä näkyy 1.3.2017 voimaan tullut laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. Laki muutti kokoaikaisen varhaiskasvatuksen rajaa vähintään 35 tuntia viikossa annettavaan varhaiskasvatukseen ja osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen alle 35 tuntia viikossa annettavaan varhaiskasvatukseen.

Tukiopetustuntien käyttö perusopetuksessa

	Tukiopetustunnit
Tp2014	1 367
Tp2015	992
Tp2016	960,5
Tp2017	1038,5
Tp2018	850
Tp2019	829,5
Tp2020	699+ 159,5
Tp2021	732+319,5
1/2022	54,5 + 19,5
2/2022	62,5 + 34
3/2022	82 + 60,5
4/2022	63,5 + 37
5/2022	123,5 + 39
8/2022	7 + 3,5
9/2022	82,5 + 13,5

Lukuvuonna 2014 - 2015 tukiopetusresurssi on 45 h/vko (1 710 h/v).
Lukuvuonna 2015 - 2016 tukiopetusresurssi on 42 h/vko (1 596 h/v).
Lukuvuonna 2016 - 2017 tukiopetusresurssi on 35 h/vko (1 330 h/v).
Lukuvuonna 2017 - 2018 tukiopetusresurssi on 35 h/vko (1 330 h/v).
Lukuvuonna 2018 - 2019 tukiopetusresurssi on 34h/vko (1 292 h/v).
Lukuvuonna 2019 - 2020 tukiopetusresurssi on 32h/vko (1 216 h/v).

Lukuvuonna 2020 – 2021 tukiopetusresurssi on 31h/vko (1 178 h/v).
Lukuvuonna 2021 – 2022 tukiopetusresurssi on 29,5h/vko (1 121 h/v).

4. Strategialinjauksiin perustuvat tavoitteet: (näiden toteutuminen)

Varhaiskasvatus:

- Uuden varhaiskasvatusohjelman hankinta/käyttöönotto. Hankinta on tehty ja käyttöönotto on parhaillaan käynnissä.
- Alastaron alueen ja keskusta-alueen varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys. Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen laadinta käynnistyy syksyllä 2022.
- Sopeutamme rakenteita ja henkilöstöä lapsimäärän muutoksissa ajantasaisesti.
- Asiakaskyselyn toteuttaminen sekä toimintatapojen kehittäminen kyselyn tulosten perusteella.

Perusopetus:

- Koulujen opetuksessa toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatusta.
- Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä tukeviin hankkeisiin rahoitusta. Valtionavustusta on haettu seuraaviin hankkeisiin: kerhotoiminnan tukeminen (22 540 €), varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen (126 400 €) sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen (187 040 €). Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimiin on myönnetty avustusta 126 400 € ja esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 187 040 €. Valtionavustusta on haettu seuraaviin hankkeisiin: Harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta (52 520 €) ja varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistäminen vuosille 2022 – 2023 (110 640 €). Harrastamisen Suomen malliin on myönnetty avustusta 45 000 € ja varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamiseen edistämiseen 110 640 €. Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen on haettu valtionavustusta 53 010 euroa ja avustusta on myönnetty 50 310 euroa.
- Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen valtuuston hyväksymän kouluverkkoselvityksen ja kouluverkko-päätöksen mukaisesti.
- Tuntikehystä pienennetään oppilasmäärän vähentyessä ja kouluverkon muuttuessa.
- Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toimintaan haetaan valtionavustusta. Kerhotoiminnan tukemiseen on haettu valtionavustusta (22 540 €). Avustusta on myönnetty 16 000 €.
- Asiakaskyselyn toteuttaminen sekä toimintatapojen kehittäminen kyselyn tulosten perusteella.

Vapaa-aikapalvelut

- Uuden sähköisen tilanhallintajärjestelmän hankinta ja käyttöönoton valmistelu.
- Opistojen oppilashallinto-ohjelman tehokkaampi hyödyntäminen.
- Opistojen oppimisympäristöjen digitalisoiminen.
- Mellilänjärven kehittämissuunnitelman jatkovalmistelu ja 1. vaiheen toteutus.
- Kalikan kehittäminen.
- Liikuntatilojen ja -alueiden hoitosuunnitelman laatiminen yhteistyössä teknisen palvelualan kanssa.
- Liikkumisreseptin käyttöönotto yhteistyössä terveystieteiden kanssa.
- Liikuntaneuvonnan kehittäminen.
- Työväenopiston ikäihmisille suunnatut liikunta- ja kehonhuoltokurssit.
- Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseen ja aktiiviseen harrastamiseen kaupungissa on tarjolla liikuntapalvelujen ja vapaan sivistystyön tarjoamat monipuoliset matalan kynnyksen ryhmät.
- Kehitämme kotona asuvien mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.

5. Toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset riskit:

Varhaiskasvatus:

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seuranta ja ennakoitua sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.

3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Perusopetus ja keskiasteen koulutus:

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakoitua ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.

2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen

vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Vapaa-aikapalvelut:

Strategiset riskit

1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetustoiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanke-toiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvattavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospöytävaiva tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitospöytävaivan aikana hallinnassa. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus-/varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

6. Muut olennaiset talouteen ja toimintaan liittyvät tiedot:

Liikuntaa ja digiä loimaalaisille 2022 – hankkeelle on myönnetty valtionavustusta 13 500 euroa.

1.8.2021 toteutuneen kouluverkkomuutokset taloudellisia vaikutuksia.

Toiminta	Tavoite	Toteutuma	Lisätieto
Opetustoiminta	-360 000	-400 000 – 410 000	Henkilöstökulujen vähennykset (lakkautettujen yksiköiden henkilöstön sijoittaminen muihin yksiköihin, ryhmien vähennykset, tuntikehyksen pieneneminen->henkilöstövähennykset).
Ruoka- ja siivoushuolto	-85 000	-80 000 – 85 000	Henkilöstökulujen vähennykset (henkilöstö sijoitettiin muihin yksiköihin/tehtäviin).
Kiinteistön ylläpito	-155 000	-35 000 – 40 000	Kiinteistöt ovat edelleen kaupungin omistuksessa. Ylläpitokustannusten (sähkö, vesi, lämmitys) väheneminen ja huollon keveneminen.
Kuljetukset	+120 000	+90 000 – 100 000	Kouluverkkomuutosta olennaisesti suurempi vaikutus kuljetuskustannuksiin on ollut edellisessä kilpailutuksessa tapahtunut kilometrihintojen kasvu. Vuonna 2022 kustannuksiin on vaikuttanut myös polttoaineen hinnan nousun takia maksettu lisäkorvaus.
Yhteensä	-480 000	-415 000 – 445 000	

Polttoaineen hinnannousun takia oppilaskuljetusten hintoja on tarkistettu kahteen otteeseen. Toukokuussa kilometrihintoja korotettiin 0,14 euroa ajalla 1.3.-4.6.2022. Syyskuussa sivistyslautakunta päätti, että hintoja korotetaan 0,10 euroa ajalla 11.8.-20.12.2022. Päätöstä tarkistetaan, mikäli olosuhteet muuttuvat olennaisesti syyslukukauden 2022 aikana.

Sivistyslautakunta päätti syyskuun kokouksessa hyväksyä Verkanappulat Oy:n hinnankorotuksen (10 %) 1.8.2022 alkaen ja Touhula varhaiskasvatus Oy:n hinnankorotuksen (4,85 %) 1.10.2022 alkaen.

7. Muuta

Koronatilanne ja toimenpiteet:

Lukuvuonna 2022 – 2023 varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, vapaa sivistystyö sekä taiteen perusopetus järjestetään normaaliolojen lainsäädännön mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien on hyvä varautua koronatilanteen jatkumiseen osana normaalia varautumista.

Suosittelavaa on jatkaa korona-aikana opittuja hyväksi havaittuja hygieniatoimia, opit tartuntatautien ehkäisyssä on suositeltavaa varmistaa pysyviksi toimintatavoiksi.

Strategiatyö:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian 29.8.2022.

Ukrainan tilanne:

Sivistyslautakunnan tehtäväalueen palvelujen kannalta vaikutusta on erityisesti varhaiskasvatuspalveluihin, perusopetuksen valmistavaan opetukseen sekä opiskeluhoollon palveluihin.

Lukuvuoden 2022 – 2023 alussa Hirvikosken yhtenäiskoululla on kolme ja Keskuskoululla yksi valmistavan opetuksen ryhmä. Oppilaita valmistavassa opetuksessa on 53 (ukrainalaisia 42).